

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២២

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានក្នុងនាមសហព្រះរាជអាជ្ញា

ថ្ងៃនេះ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាបានតម្កល់ការផ្តន្ទាទោសលើ ខៀវ សំផន - ប្រមុខរដ្ឋនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់បំផុតម្នាក់នៃរបបខ្មែរក្រហម - សម្រាប់ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ១៩៤៩។ ការផ្តន្ទាទោសទាំងនេះពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រហារជីវិតក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការនៅទូទាំងប្រទេសលើអ្នកទាំងឡាយដែលរបបនោះសន្មត់ថាជាអ្នកប្រឆាំងនឹងរបបខ្លួន រួមទាំងបុរស ស្ត្រី និងកុមារជាង ១២ ០០០ នាក់ ដែលត្រូវបានគេធ្វើទារុណកម្ម និងសម្លាប់នៅក្នុងមន្ទីរសន្តិសុខស-២១ (ទួលស្លែង) នៅកណ្តាលរាជធានីភ្នំពេញ ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងដោយខុសច្បាប់លើបុគ្គលដែលគេសន្មត់ថាជាខ្មាំងនៅក្នុងមន្ទីរសន្តិសុខនៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា ការដាក់ប្រជាជនឱ្យទៅជាទាសករនៅតាមការដ្ឋាន និងសហករណ៍នៅទូទាំងប្រទេស ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការបង្ខំឱ្យរួមដំណេកក្នុងបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញលើពុទ្ធសាសនិកជន និងសហគមន៍ចាម ក៏ដូចជាអតីតមន្ត្រីរបបសាធារណៈរដ្ឋខ្មែរ និងយុទ្ធនាការប្រល័យពូជសាសន៍សំដៅប្រឆាំងនឹងជាតិពន្ធុរៀតណាមដែលតាំងទីលំនៅយូរមកហើយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាបានរកឃើញជាច្រើនដែលធ្វើឡើងដោយចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលដំបូងនៅក្នុងសាលក្រមលម្អិតយ៉ាងល្អិតល្អន់របស់ពួកគេ ដែលមានចំនួនរហូតដល់ទៅ ៣៩០០ ទំព័រជាភាសាខ្មែរ។ សាលដីកាបណ្តឹងសាទុក្ខថ្ងៃនេះ និងសាលក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មានការរកឃើញជាច្រើនអំពីជម្រៅនិងទំហំនៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តដោយរបបខ្មែរក្រហមពី ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩។ មេដឹកនាំបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជារួមទាំង ខៀវ សំផន បានហាមឃាត់ការប្រតិបត្តិសាសនាទាំងអស់ បានជម្លៀសប្រជាជនចេញពីទីក្រុង និងទីប្រជុំជននានារបស់ប្រទេសកម្ពុជា និងបានដាក់ប្រជាជនរបស់ខ្លួនឱ្យទៅជាទាសករ បានលុបបំបាត់លុយ និងផ្សារ និង បានដាក់ប្រជាជនជាសមូហភាពដោយបង្ខំ។ របបនេះបានព្យាយាមបំបែកចំណងគ្រួសារបែបប្រពៃណី ដោយបានបង្ខំមនុស្សមិនស្គាល់គ្នាឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងគ្នា និងរួមរស់ជាមួយគ្នាក្រោមការគំរាមកំហែងនៃការសងសឹក។ របបនេះបានសម្លាប់ពលរដ្ឋស្លូតត្រង់រាប់ម៉ឺននាក់ឥតបង្កង់។

នៅក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដ៏ខុសឆ្គងដើម្បីបង្កើតជាឋានសួគ៌កសិកម្ម វាបានចាត់មនុស្សរាប់លាននាក់ឱ្យធ្វើការលើ គម្រោងដាំដុះស្រូវ និងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដែលពិបាកអនុវត្តទៅបាន។ ប្រជាជនភាគច្រើនមិនមានអាហារគ្រប់គ្រាន់ និងមិនទទួលបានជំនួយផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រត្រឹមត្រូវ ហើយមនុស្សរាប់លាននាក់បានស្លាប់ដោយសារកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ និងការហត់ឆ្អើយដែលជៀសមិនអាចចៀសបាន។

ទំហំនៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះមានទំហំធំធេងមិនអាចវាស់វែងបាន។ នៅចំពោះមុខឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ គ្មានតុលាការណា អាចផ្តល់យុត្តិធម៌ពេញលេញដល់ជនរងគ្រោះទាំងអស់ ហើយក៏មិនអាចដាក់អ្នកដែលទទួលខុសត្រូវទាំងអស់ឱ្យទទួល ខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះបានដែរ។ ប៉ុន្តែដោយសារការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់សហការីជាតិ និង អន្តរជាតិជា ច្រើន ដែលបានខិតខំធ្វើការដើម្បីជួយចៅក្រម និងតំណាងភាគីការពារក្តី ភាគីអយ្យការ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកនេះ ទើបមានវិធានការយុត្តិធម៌សម្រាប់មនុស្សរាប់លាននាក់ដែលបានទទួលរងគ្រោះ និងបាត់បង់ជីវិតដោយសាររបបខ្មែរក្រហម។

នៅថ្ងៃប្រវត្តិសាស្ត្រនេះ យើងទទួលស្គាល់នូវភាពក្លាហានរបស់សាក្សី និងជនរងគ្រោះជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរាប់ រយនាក់ ដែលបានចេញមកផ្តល់ភស្តុតាងដល់តុលាការនេះ។ ក្នុងការធ្វើដូច្នោះ មនុស្សជាច្រើនត្រូវរំលឹកឡើងវិញនូវព្រឹត្តិ ការណ៍ដែលធ្វើឱ្យពួកគេមានការឈឺចាប់ និងទុក្ខវេទនាជាខ្លាំង។ ជាពិសេស យើងទទួលស្គាល់អ្នករស់រានមានជីវិតពី អំពើហិង្សាផ្លូវភេទ ដែលយល់ព្រមផ្តល់ភស្តុតាង ហើយត្រូវរំលឹកឡើងវិញនូវការឈឺចាប់ដែលបានរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ បើគ្មានភាពក្លាហានរបស់ពួកគេទេ ចៅក្រមនៃតុលាការនេះនឹងមិនទទួលបាន ភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដែលមានសារៈសំខាន់ក្នុងការបង្ហាញការពិតទាក់ទងនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយខ្មែរ ក្រហមនោះឡើយ។

យើងសូមអរគុណចំពោះប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ សម្រាប់ការចូលរួមរបស់ពួកគេក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ដែលមាន ចំនួនជាង ២៣០ ០០០ នាក់ ក្នុងចំណោមពួកគេទាំងនោះ បានមកតុលាការនេះដោយផ្ទាល់ ដើម្បីតាមដានកិច្ចដំណើរ ការនីតិវិធីពីសាលាសាធារណៈ។

ថ្ងៃនេះ យើងក៏ទទួលស្គាល់ផងដែរនូវការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា និងបរទេសជាច្រើននាក់ ដែលបានធ្វើ ការដោយមិនចេះឆ្អើយហត់ ទាំងមុន និងក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការទាំងមូលនៃតុលាការនេះ ដើម្បីកំណត់ទីតាំង រក្សា ទុក និងវិភាគបញ្ជីឈ្មោះអ្នកទោសរាប់ពាន់នាក់ កំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំ ការទំនាក់ទំនងផ្ទៃក្នុង ការបោះពុម្ពផ្សាយ និង រូបថត ដែលបង្កើតឡើងដោយអាជ្ញាធរខ្មែរក្រហមខ្លួនឯង។ កំណត់ត្រាសហសម័យទាំងនោះត្រូវបានដកស្រង់ និង ពឹងផ្អែកលើដោយគ្រប់ភាគីទាំងអស់។ ពួកវាគឺជាប្រភពនៃភស្តុតាងមានតម្លៃមិនអាចគណនាបាន ដែលតុលាការនេះ អាចពឹងផ្អែកដោយសុវត្ថិភាពក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួនដើម្បីបង្ហាញការពិតអំពីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលមានការរៀបចំ

ដោយចេតនា និងជាប្រព័ន្ធរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំនៃរបបខ្មែរក្រហម។ ភ័ស្តុតាងសហសម័យនោះ គឺជាឧបសគ្គដែលមិនអាចកាត់ថ្លៃបានចំពោះអ្នកទាំងឡាយណាដែលថ្ងៃណាមួយអាចស្វែងរកការកាត់បន្ថយទំហំ និងលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធនៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ។ សាលដីកាស្ថាពរថ្ងៃនេះ និងសាលក្រមផ្សេងទៀតក្នុងរឿងក្តីនេះ និងនៅក្នុងសំណុំរឿងមុនៗរបស់វា គឺសំណុំរឿង ០០២/០១ និងសំណុំរឿង ០០១ នឹងឈរជារៀងរហូតធ្វើជាកំពែងប្រឆាំងនឹងសើសើរិយម។

តុលាការនេះបានរួមចំណែកដែលមិនអាចកាត់ថ្លៃបានដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាសកល ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងនិទណ្ឌភាពចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទ្រង់ទ្រាយធំដ៏ឃោរឃៅ។ វាបានពង្រឹងការគោរពនីតិវិធីនៅកម្ពុជា និងបានជួយព្យាបាលរបួសពីអតីតកាល ដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាជននៃប្រទេសនេះសំឡឹងឆ្ពោះទៅអនាគតប្រកបដោយសុទិដ្ឋិនិយម។ វាបានពង្រឹងគោលការណ៍ដែលថា អ្នកទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើឃោរឃៅ មិនអាចគេចផុតពីយុត្តិធម៌ជារៀងរហូតបានឡើយ ហើយនឹងត្រូវដាក់ឱ្យទទួលខុសត្រូវ។